

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Július' 18-dikán, 1820.

Nagy Britannia.

London belső városa közönsége' tanácsa és Southwark' lakosai Jun. 30-dikán meghatározták, hogy a' Királynéhez bánkódó és szerencsétlen közzöntést küldjenek. Azon ülés, melyben ezen határozás tétett, alig végesztetett vala el, midőn a' Királyné tulajdon maga a' város házához, melynek Guild-Hall a' neve, megérkezvén, magát Senátor Wood által a' karján fogva az épület' nevezetesebb szobájában meghordoztatta. Az alatt, míg ő Felsége ezen szobáknak nézegetésével töltötte idejét, szekereből a' porsereg a' lovakat kifogta, 's magamagát fogta-belé, 's a' Királynét maga vonta vissza a' szállására. — A' Ministeri Kurir pedig ő Felségének ezen cselekedetét botránkoztatónak nevezvén, illy szavakkal fejezi-ki Jul. 1-ső napján erről való ítéletét: — „A' Királynénak azon tanácsosai, kik minden lépéseit kormányozzák, adták tegnap kétséggkívül azt a' tanácsot is, hogy mi-helyest azok, a' kik a' városházánál az ő Felségéhez intéztetett közzöntést meghatározták, onnét eloszlottak, ott azonnal megjelentek, 's magát a' sokaságnak megmutassa. Még csak a' vala már hátra, hogy ezen tanácsban maga személyesen is jelen lett volna azalatt, míg a' hozzá intéztetett közzöntést meghatározták. Melly játékok kelle ismét látnunk ezen tanácskozás után! Azt, ho y egy Aszszonyt, még pedig egy Királynét, es. olly Királynét,

a' hit legterhesebb vádak nyomnak, hantójában ülve, a' porsereg a' fő város uczájig végig huzott — 's a' Király palotája előtt megállapodott, hogy a' tolongók az Országló Fejedelem ellen, a' ki pedig ezen aszszonymnak is Fejedelme, a' legundokabb mocskolódásokra kibocsátkozzanak. Lehetséges-é az, hogy Anglia' Királynéja egy illy cselekedetet megszenvedhessen. Miólta Anglia van a' világon, annak fő városa illy történet által soha meg nem mocskosított. Ha valósággal vagynak a' Királynénak ellenségei, a' kik vesztét ohajtják, melly nagyon kell ezeknek örvendeni ezen történetért! Ezen cselekedetben valami olly ingerlő, a' mi erkölcsünkkel, szokásainkkal, érzékenységeinkkel, gondolkodásainkkal és vélekedéseinkkel valami olly ellenkező dolog találtatik, a' melynek mi, illy undokság' kifejezésére, még csak igaz nevezeteket adni semérészlünk. Hijába fogják azt mondani, hogy az egész történet magának a' Királynénak is kedvetlenségére szolgált. A' Királynénak már elég bizonyosságai voltak arra, hogy védelmezésére a' porsereg szánta-el magát, 's mi-helyest ezt tudta, a' mi ítéletünk szeréat, a' lett volna kötelessége, hogy ne helyeztesse magát olly környülállások közzé, hogy a' porseregnek tudnivalóképpen alkalmatosságot szolgáltasson a' maga baromi orgiájának (Bachus innepének) tartására. Vajha soha több illyen történeteket ne érnénk! Nagyon veszedelmes tévelygés foglalta-el az

ő Felsége elméjét, hi egy nemes indulatú nép' kedvellésénél, egy elvetemedett, fellázadt, és vérszomjúzó porseregnek lármás foikiáltásait jobban becsüli."

A' Királyi testőrző seregnél az első Regement harmadik Batalionja' katonái, engedetlenség' bünetét követvén-el, erre nézve Királyi Hercegeg York, az Anglus fegyveres seregek' fő vezére, titkos katonatanácsot tartott, 's annak végződése után hirdetést intézett az ármádához, melyben jelenti, hogy az említett Batalion vizsgálás alá fog ezen cselekedetiért vonattatni, 's a' rendetlenségnek okozóji illendőkép-pen meg fognak büntettetni. Hanem, mint-hogy ezen cselekedet a' nép közt fele-tében nagyítva 's olly czélzással' hírletet-tel, hogy az ármádának és a' nemzetnek a' Királyi testőrző sereg eránt való bizo-dalma meggyengítették, tehát kötelessé-gének lenni esmeri ő Királyi Hercegsége közönségesei kihirdetetni, hogy Király ő Felsége áthatatos bizodalommal visel-tik azon igasságos hajlandóság, jó rend és fenytéktartás eránt, melly által a' Ki-rályi testőrző sereg' különbkülömb csapat-jai magokat minden időben megkülömb-öztetvén az Országnak mindenkori ke-vélységét 's dicsőségét tették, 's erre néz-ve soha sem is gondolhatta volna ő Kirá-lyi Felsége, hogy egy más Batalion bé-li fenytéknek csak szempillantatnyi el-mellőzése, őket a' magok kötelességekről annyira elfelejtkeztethetné, hogy jó hi-reket, melyet az egész világ előtt tett di-csőséges szolgálataik által nyertek, meg-mocskosítanak." — Ezen katonai hirdetés-nek az ármáda' minden Regementjainél fel kellett olvastatni.

Londonnak példaadása szerént York és Nottingham városainak ésalakosai is öszszegyülekeztek és köszöntést hatá-roztak a' Királynéhoz.

A' felső ház' szorgalmatosan folytatja a' Királyné' magaviseletét illető irásoknak, mellyek a' szokás szerént, zöld selyemma-téria zsákba, pecsét alatt küldettek hoz-zá, vizsgálását. Junius' 29-dikén 5 óráig ült egyvégtében. Mikor fogja vizsgáló-dásainak resultatumát az egész ház' elejébe terjeszteni, még nem tudták. — A' Do-kumentumok, mellyeket meg kell visgál-nia hetven darabból állanak. — A' Brit-tisch-Press nevű Ujságlevelék azt akarják tudni, hogy elvégezvén a' Biztosság a' maga vizsgálódását 's annak resultatumát a' háznak tellyes gyűlése' elejébe terjeszt-vén, ugyan ekkor egy úgynevezett El-válási és Le-tetvési Billt is fog, megfontolás 's megerősítés végett annak elejébe terjeszteni, melly ott egyszer fel-olvasatván, azzal három hónapi szünet határoztatik-meg, hogy az alatt a' Királyné' a' maga' tanujit Angliába hivathassa.

Mint hallik a' Királyné' tanácsosai egy lebepecsételt csomót adtak által a' Ki-rályné' ellen intéztetett Dokumentumoknak megvizsgálásában foglalatoskodó Biztosság-nak, melyben a' Királyné' menttségére nézve nagyon fontos Dokumentumok mon-datnak lenni. De nem fogadta-el a' Biz-tosság, 's a' csomót meg se' nyitotta, minthogy az elejébe adatott rendelésnek foglalatja néki azt parancsolja, hogy csak a' Ministerektől kezébe adatott papirosá-kat vizsgálja-meg, 's azokról tegyen tudó-sítást, következképpen néki tellyesség-gel nincsen hatalma arra, hogy egyéb idegen papirosákat is megolvasson, 's hogy az azokban találtató tárgyainak a' maga' ítélet-tételéhez valamelly befolyást enged-jen.

A' Botany-Bayből (Ney Süd-Wales-rői) Sidneyből, Ujságlevelék érkeztek An-

glibába, mellyek ezen plántatartományban Febr. végéig történt dolgokra terjeszkednek ki. Az a' nevezetes megjegyzés fordul bennük elé, hogy a' múlt esztendőnek Decemberétől fogva 945 megszenteltáztatott gonosztévő embereket s 45 gyermekeket vitték oda az Anglus és Irlandos hajók. Az odavaló evezés alatt csak két-halt-meg. Az egygyik az odaérkezett hajók közül, csak 96 napot töltött az útn. Franciaia hajós Kapitány Freycinet, ki az Uránia nevű hajóval esmeretlen földkeresés végett útozik, a' múlt Decemberben beszállván ezen gonosztévők' plántatartományának fő városába, Sidneybe, bált adott ott, melyben a' sziget' néhány eredeti lakosai is jelen voltak, s nevezetesen két leánykáról, kik ott a' fő városban neveltetnek, azt jegyzik-meg az említett Ujságlevelek, hogy nagy kedvességgel tudnak táncolni. Még új Seelandiából is jönnek ifjak Sidneybe, az Oskolába. Schunginak, a' lakosok' fejének fija is ott volt.

* * *

Melly fogatos törekedéssel fiteződnek a' mai idöben az Ist n' beszédének magva a' Pogányok között, megtettzik csak ez egy megjegyzésből, hogy a' Bibliának az egész világra való kiterjesztésén dolgozó társaság, a' melly e' végre Otaheite' szigetén is nyomtató mívhelyet állított-fel, a' Lukáts Evangyeliomának kinyomtatását ezen szigetnek nyelvén már elvégezte; 5000-ret nyomtatott belöle; és jó kelete van.

A' szegény sorsú Anglus gyermekek taníttatásának nyomorú állapotjáról hosszasan beszélt Brougham Jun. 29-dikén az alsó házban. Kérte a' házat, hogy terjeszthessen ezen tárgy eránt egy Billt

megfontolás-végeit a' gyűlés' elejébe. Nem csak kívánságát, hanem a' ház' sok jeles embereinek s ezekközt Minister Castlereágnak megelegetéseket is előre nagyon megnyerte, kik megígérték, hogy méltó figyelmetességgel fogják halgatni jóvalását. — Beszédében illy nevezetes megjegyzések fordultak elő: „A' nevezetes Colghoun két millióra tette azon gyermekek'számát Angliában, a' kik minden tanulás nélkül nevedednek-fel: de megcsalattott, mert így 20 millióra kellene Anglia' lakosai számának telni, s minnyájoknak szegényeknek kellene lenni. Valami egy tizenegyed vagy egy tizenötöd része-a' gyermekeknek olyan, a' kik részint közönséges részint magános-oskolákban valami taníttatást kapnak; a' más nagy rész minden tanulás nélkül és majd minden vallási esmerettség nélkül nevededik-fel. Skótzia ezen tekintetben jobb lábön áll, mint Anglia. Skotziában minden tizedik emberről fel lehet tenni, hogy tanulási neveltetést kapott. Illy mérsékletben állott Hollandiában is a' tanulási állapot 1812-ben. Helvétziában tizenkét annyi tanulási módok találtnak, mint Angliában; 1803-ban népünknek csak egy 21-gyedrésze kapott taníttatást: de azolta nálunk is tétettek meglehetőis jobbitások. Frantzia Országban ezen új idökgig a' lakosoknak csak egy 28-czadrészéről lehet feltenni, hogy tanulási neveltetést kapott: hanem 1817-től fogva 716 oskolák állíttattak-fel, mellyekbe most 204,000 gyermekek tanúlnak. — Annak mutogatására is kiterjedett ezen beszédében Brougham Úr, hogy hasznos, ha a' külömbkülömb vallású gyermekeknek tanulási neveltetése egymástól elválasztatva esik; minthogy a' religiói neveltetés csak így eshetik jól, pedig minden Morálnak a' religiói neveltetés a' talpköve.

) (*

Frantzia Ország.

A' Herczeg Richelieu és Gen. Donadiu között eléfordult kedvetlen történetről ekképpen beszélt egy magános tudósító: „Herczeg Richelieu és Gen. Donadiu között heves öszszeszóllás fordult elé. A' Generalis a' Herczeghez ment panaszolni, hogy a' perit el nem akarják kezdeni. A' Herczeg úgy felelt, hogy hazájának egy valóságos barátja sem kíván a' mostani körülállások között czivakodás' almájával a' síkra kiállani, 's a' Király' kívánsága az, hogy most minden olyan dolog, melly az indulatokat felgerjeszthetné, elhárítódjék. Ekkor boszszantó 's megbántó szavakra fogadott Donadiu, mellyeken nem csudálkoznak, a' kik ötet esmerik. Vélle most különös körülállások között vagnak, a' kik ötet elé vitték. Előbb kellett volna esmerni, hogy sem Kommandánságot adtak néki; azután pedig, hogy Kommandánsá tettek, különös vala ötet elébb kegyelmekkel megtetézni, azután pedig vélle semmit se' gondolni, 's minden féle keserves elvádoltatásoknak kitétvé hagyni. Igaz marad az, hogy a' Király ezen Generalisért sokat tett, 's vélle a' maga nagy lelkúségét gyakran éreztette. Ő nagyon puszdori ember, ámbár kéntelenek vagyunk megvallani felölle, hogy a' Grenobeli történetekben semmi rossz dolgot el nem követett. Hallottuk az ő fogságra lett tétetését. Ezen utóbbi cselekedetében nagyon elvetemedett. Minden társaságokat öszszefutván, mindentütt dicsekedett, hogy ezzel amazzal az emberrel, melly rútol bánt, vagy miként fizette ki őket. A' dolgokat oly nagyitva adta elé, hogy végezetre meg kellett vélle éreztetni, hogy mit csinált. A' Király nagyon megboszszankodott ellene, azért, hogy az, a' kit egyedül tett ember.

ré, a' kit egyedül emelt fel a' porból, ilyen cselekedetekre vetemedett. Elfogatásának azonban semmi politikai oka nincsen, ámbár a' Liberálisok másképpen beszélltek a' dolog felől.“

Generális Grouchy és Clauzel az Országba való hazajövetelt megnyervén, megérkeztek. Az' első már udvarláson is volt Angouleme Herczegnél.

Lotharingiából ekképpen írnak: „A' Metzi örző seregek egy részét másokkal cserélték fel, azért, hogy a' lakosok és katonaság között eléfordúlható minden egyenetlenkedéseket el akarnak távoztatni. Most az egész Lotharingiában található fegyveres népnek az a' Generalis Vilate a' fő vezére, a' ki mint Alvezér, Marschal Soult alatt az Andalusiai ármádánál szolgált. Azon eszközök, mellyeknek elővétetéseket Gen. Vilate a' Párisi történetek miatt itt Lotharingiában is szükségeseknek lenni tartotta vala, már most, minekutánna az indulatok' feszültsége, mellyeknek itt is a' Párisi feltüzesülés volt a' lázzasztója, elcsendesedett, fére tétettek. Meg lehet jegyezni, hogy az az indító ok, melly a' Párisi lármákra alkalmatosságot szolgáltatott vala, valamint az Országnek egyéb tartományaiban úgy itt Lotharingiában is nagyobbadon csak a' városok' lakosainak szolgált lázzadásra való ingerlésül; a' falusiak nagyon keveset gondoltak vélle, tudniillik a' Válosztás törvényével, midőn ellenben a' városiak eget földet fel akartak ellene lázzasztani.“

A' Nantesi lázzadás' alkalmatosságával, melly ott is ugyan ezen ütöt vala ki, a' legnagyobb tolongás közben egy Anglust is elfogtak, hanem az Anglus Consul közbenjárására nem soká elbocsátották. A' Politzia előtt jelesen mentette magát: „Nem ért ő, így szóllott, egy szót is francziául; a' tolongók közé

csak azért ment, hogy hazájában ennél sokkal gonoszabb tolongásokat látván az effélékhez hozzá szokott; 's a' tolongók között egyedül csak újságlátás kívánásból maradt azért, hogy reménlette, hogy már egyszer csak elkezdődik a' dolog, és majd lát valamit.

A' Constitutionel arról tudósítja olvasóit, hogy az ő leveleiből Juniusnak lefolyta alatt 4623 sort töröltt-ki a' Censori Biztosság.

Párisban az 1819-dik esztendőnek lefolyta alatt 25,263-ra telt a' születtek száma; a' halottaké 22,127-re, kik közzül 7310 az ispotályokban halt-meg; 376 maga ölte-meg magát, ugymint 250 férfi és 126 asszonyember.

S v é t z i a.

Az ezen esztendőbeli katonagyakorlások a' Laegersgaerdet nevű térségen egy hónapig tartottak, 's már elvégződtek. János napját nagy parádéval inneplette ezen mezőn az özszeügyülekezve lévő sereg. A' jelenlévő gyalog Regementeknek tulajdon kezével osztott új zászlókat a' Király. Istentisztelet után a' Király's a' Koronaörökös előtt léptettek-el a' seregek, melly után búcsut yettek egymástól, 's eloszlottak. — Ugyancsak János napján Ritterek' neveztetése is történt ezen mezőn, melynek véghezmenetele után a' Király nagy vendégséget adott a' Lógerhen. Estve a' Koronaprincz adott nagy hált egy épületben, a' melly könnyű szerrel, a' gyakorlási mezőn csak ezen célra álltatott vala fel. A' sereg, melynek ezen napra étel ital bőséggel adatott, egész éjjel külömbkülömb csoportokba gyülekezve tánczolt, a' hol a' most uralkodó familia' neveik elmés emblema'k által kifejezette fényeskedtek. —

Görresnek ezen című irását: A' Németbirodalom és a' Revolútió (melyről néhány hónapok előtt volt szó az Ujságokban, Stockholmban minden könyvárosok szélthibe' árulják.

Orosz Birodalom.

Az Isák' temploma, a' melly Petersburgban a' legfényesebb plánum szerint fog épittödni, csupa márvány kőből épittetik. Csak a' modellája 60,000 Rubelbe került. Felépíttetésére 10 esztendőt és 30 millió Rubelt batároztak, úgy, hogy esztendőnként három-három milliók fordítottjanak reá.

S z e n t I l o n a.

Ezen szigeten Május' 2-dikán kiáltották-ki IV-dik György Királynak a' Nagy Britanniai és Irlandiai thronusra lett lépését. Gróf Balmain, az eddig itt volt Orosz Biztos, Aprilis' 26-dikán a' Lowe asszonyosság' 16 esztendős leánykáját Misz Johnson't feleségül vévén, Május' 2-dikán elevezett szép ifjú feleségével Anglia felé.

S p a n y o l A m é r i k a.

Az újabb tudósítások által megvalósósítottatott, hogy Bolivártól egy tiszt, 40 katonák által kísértetvén, mint Követ, a' Morilló' armádája' szélső vigyázójinál megjelenvén, passust és kíséretet kért a' Venecuelai Congressus' Elölülőjének Doktor Rosciónak, 's ugyan azon Congressus' tagjának Doktor Arzurának, hogy a' Congressus' nevében való alkudozás végett a' Királyi armáda' fő hadi szállására mehessenek. Gyanítják, hogy az insurgensektől Spanyol Országból valamile-

vélezések érkeztek volna oda, mellyek elfogattatván a' Venezuelai Országlószéknek ezen lépésre alkalmatosságot szolgáltatnak volna. Akár hogy 's mint történt azonban a' dolog, elég az hozzá, hogy Venezuelában nagy reménség kezdett uralkodni a' csendességnek helyreállítása eránt.

Hanem a' Meksikói öbölben hallatnak ismét holni mozgások tétettetni. Beszél-lik, hogy Generalis Long ismét expedi-tíziót kezdett organizálni Teksas, sőt egész Meksiko ellen, a' melly végre Gal-vestonban 5000 embert gyűjtött össze. Serget és hajókat a' Venezuelai Patrióták adtak néki. Az esmeretes Lafitte nevű tengeri Haramia is hozzá csatolta magát. Ezek egygyütt tehetnek valami csavarát.

A l g i r i a.

A' Hamburgiak illy tudósítást vettek Algiriából Junius' 3-dikáról: „Innét Má-jus' 17-dikén öt prédáló hajók a' tengerre kiveztek. Gyantják, hogy olly rende-lés van elejikkbe szabattatva, hogy a' Por-tugallus, Spanyol, és Frantzia partok mel-lett fel 's alá evezvén, minden előtalá-landó Észak-Németországi, sőt minden ollyan nemzetektől való kereskedő hajó-kat elfogdossanak, a' mellyeknek az Al-giriai Országlószékkel semmi kötések nin-csen, 's a' kiknek ott Consuljok sincsen. Kivezésekkor több tornyokkal czimere-zett veres zászlók lobogtak a' hajókon. Ál-taljában szollván az Algiriainak most is ép-pen olly gőgösök, dicsekedők és szemte-lenek, mint az Európai egyesült hajós seregnék tavalyi nállok történt megjele-nése 's az Öt Nagy Hatalmasságoknak nyi-latkoztatása előtt voltak. Úgy látszik, hogy mind ezek tellyességgel semmi megillető-dést nem okoztak nállok. A' melly nem-zetek adót fizetnek nékik, azoknak ha-jójikat nem bántják; azokét pedig, kik-

nek fegyveres hajójik a' Közép tengeren le 's feleveznek, nem merik lántani. Mint hogy az Ország koránt se' hoz-le annyi adót, a' mennyi a' Barbarus Országlószék számára kívántatna, tehát efféle tengeri ragadozás által próbálják a' hajós sereg' fenntartására kívántató költséget meg-szerezni, a' tiszteket gazdagítani, 's a' kassákat megtölteni. — Az Algiriai kör-nyéket most két veszedelem ostorozza, tud-niillik a' pestis és a' sáskák. Oránban már alig van 6000 ember, 's napjában most is 50-nenként halnak. Algiriában nem halnak illy nagyon.

U j a b b U j s á g o k.

Az Afrikai partokról Majorka szigetére is által kapott a' valóságos pestis, és nagyon pusztit. Nagy inséget szenvednek miatta azon városok lakosai, a' mellyek körül a' közösülésnek félbesza-kasztatására nézve kordonok vonattak. Arta városát nem csak kordonnal vették körül, hanem két uczáját köfállal rakták be. Az anyaországnak több tartományai-ban segedelem gyűjtetik ezen szerencsét-len sziget lakosai számára. Katalonia jó példával ment elől. Már egy millió Red-lokat küldött felsegíttetéssekre.

Skotziában Glasgowban Jun. 28-dikán véres verekedés történt a' polgárok és ka-tonák közt, úgy hogy a' katonák' segít-ségére Peisleiből kellett több katonaságot hozatni, 's a' lárma még a' következt napon se' csendesedett vala el.

B é c s.

Reichardné vasárnap' délután a' Bécsiket a' maga 15-dik, nagyon szeren-csés levegői útozásával mulattatta. Idő is igen szép volt. — A' mi általjában itt az időjárás illeti, Juliusnak első két hetei is esősök valának, hanem már most na-gyon szép és meleg napjaink járnak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

S Z E N T - M I H Á L Y.

(A' később idők' képében.)

A' kit Athéne nekünk 's a' héthegyü Város
irigyel,

A' kinek ajkairól Nesztori Sváda szakadt,
Holdjait itt szántá, mint Xenophon, itt
vere lantot,

Gyermekit itt nevelé szíve' nagy érze-
tiben.

Pusztá vala a' vad sík, perzselt agyag:
Eleonóra

Rá pillanta, 's az im Thesszali Tempe
leve.

Térj árnyékiba, hív Idegen; szent helyre
jutottál,

'S az most is büszkén hirdeti Geniuszit.

~~~~~

Szent Mihály, igen nagy helység Szabolcsban, két mértföldnyire Tokajtól, Gróf Desseöffy Józsefnek és Gróf Sztáray Eleonorának, a' Mihály Szabolcsi Fő-Iszván és Gróf Eszterházy Eleonora' leányának, 's Eszterházy Ferencz nagy Cancellariusunk' unokájának, birtoka 's nyári lakója. Tokajtól Debreczenig az Útas semmi erdőt nem lát. A' hely' lelkes asszonya egy temérdek kertet erdőséggé csinált, 's itt két ennek a' nagy embernek, nagy hazafinak szépítésü 's a' jószághoz illő háza. Fijai, a' legszebb 's leglelkesebb gyermekek, Aurél, Marcell, Emil, 's leánya, Virginia, szülőjikk' szeméi előtt, 's általok is, neveltetnek. Nyelvek ma-

gyar; de tudnak tótül, németül, francziá-
ül; 's a' fiúk nagy előmenetelt tesznek a'
Görögben. Az idegen gyönyörködve fog-
ja látni a' szép helyet, 's tisztelettel fog
emlékezni, kik ékesítették, kik lakták
azt a' mi időkben.

Pozson, Julius' 8-dikán: — „Az
itt múló Nemzeti Játzó Társaság foly-
tatja mutatványait, a' mult Hétfőn ugy-
mint Julius 3-dikán egy (talán) eredeti (?)
Játékkal igyekezett a' néző községet meg-
örvendeztetni, ezen nevezet alatt, Ist-
ván a' Magyarok első Királyja;
de minthogy a' Játék magában igen gyen-
ge, 's tsaknem minden Drammaticai szá-
bások nélkül készült, háládatlan volt a'
munka; mert jóllehet hogy Szentpétery
Úr (Kupa) Vásárhelyi Úr (István) és Ki-
lényi Úr (Ventzelin) egész erejeket oda
fordították is, hogy igyekezetekkel pótol-
hassák ki a' Darab tetemes héjjánosságait,
még sem menthették azt meg, az ilyen
száraz, 's a' máj pallérozott izléstől, egy-
néhány tizeddel hátra maradt munkák
köz sorsától — az úgy nevezett által-
eséstől. Sajnáljuk, hogy a' Szerző Úr ne-
ve a' hirdető czédulából elmaradott, 's
javasolhatjuk is a' Játékszíni Igazgatásnak,
hogy a' munkája nevét is a' Repertioirból
szint így inarasztassa el örökre. Sokkal
kedvezőbben fogadtatott Julius' 4-dikén
az Árulás és szerelem féltés. —
Dériné Assz. (Amalazunda) Vásárhelyi
Úr (Rizberg) és Láng Úr (az öreg Her-
tze) egész erejekkél azon törekedtek, hogy
az előbbenivel okozott kedvetlen érzést a'
nézőkkel egészszen elfelejtessék. Segél-
lették ezen tizelt a' többi Játzó Tagok is,

és a' szembe tünő köz igyekezet eleven jélda volt arra, hogy nem szorgalmatos-ságok hijjánossága, hanem tsupán tsak a' tegnapi Darabnak mostoha volta okozta légyen azt, hogy a' nézők nem a' szokott érzéssel hagyhatták oda a' Játékszint.

Julius 6-dikán az Újhóld vasár-napi gyermek vig énekes Játék. — Jóllehet hogy a' játszó Tagok azon kü-lömbféle és nevezetes Daraboknak, — mellyekkel itt létték ólta megörvendeztet-ték a' néző községet, — helyes előadá-saikkal, különös bizodalmat gerjesztettek is magok eránt, és így nem közönséges várakozással sereglettünk légyen öszve a' Játék házban; még is kéntelenek vagyunk megvallani, hogy a' mit hallottunk, nem tsak várakozásunkat, hanem még remény-ségünket is jóval felül n'álta, egy szóval — közönséges volt a' meglepés — Déri-né Asszonyt kéntelenítettünk mindenek előtt emliteni; — ezen kedveltje a' Ma-gyar Tháliónak, és főkép' a' magyar Po-lyhymniának megbizonyította most elő-tünk azt, hogy azon jelentések, mellyek némely betses Újságlevelinkben találtat-nak felőle, tsakugyan nem egészen a' le-végőben épültek. Hangjának tisztasága, hatóssága, kiterjedése, és kellemetessége egyaránt bámúlásra bírják a' halgatókat; meg is bizonyította az ide való Publicum mennyire igazán tudja ezen tökéletessé-geket betsülni, midőn már az első felvo-nás végén őt' egy szájjal és köz tapsal kihívta — Éneke ha ment is a' halmazott piperétől, és az erolküdő tzikornyaságtól,

de nem mivészi tsinosodás nélkül való; különös érdeme még az, hogy minden szótagot érthetővé téssen. — A' többi fel-vett Személyek is kielégítő kezekben vol-tak; Pály Úr, egy sokat ígérő kezdő, hangjá-nak tiszta és kellemetes volta által, kipó-tolja némünémüképpen a' Játékszini moz-dúlatinak hijjánosságát; további csinoso-dása tsupán tsak szorgalmától és serény-ségtől függ; mellyeket szívesen aján-lunk néki. Etsedi Josefa (Szobaleány) és Láng Úr (Péter Házmester) főkép' a' má-sodik Felvonás kezdetén énekltek ketős Dallal — mellyet a' publicum újra el-mondatott velek, tökéletesen megfelelték a' köz várakozásnak."

Császári Királyi Tanácsos Márty József Úr, Nemes Torontál Vármegyé-nek Első Vice Ispánja, Pesten, e' folyó hónap' 7-dik napján meghalt, ezen hi-vatalnak csaknem 40 esztendeig tartott dicséretes viselése, s hideg tetemei in-nen a' Bánátba, az ő jószágára vitettek, végső eltakarítás, és halotti tisztelet vé-gett.

Ő Császári Királyi Felsege Korbu-ly Adeodatus Szamos Ujvári Polgár, és Baboczkai Árendátor Urnak, és Férfi ágon lévő Maradékainak, Tekéntetes Ne-mes Tömös Vármegyében fekvő Geri-nest nevezetű Kamerális Helységet do-natione mixta hegyelmesen oda aján-dékozni méltóztatott.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Ober-Passauer - Hof Nro. 396.)